

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר נוהל קודם: 90.221.111.010			נהלי אג"מ
מספר: 220.010.19	תת-פרק: יס"מ, טרור והפס"ד	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הפעלה ושימוש במערכת אקוסטית 'צעקה'			תאריך פרסום: 04/05/2023
			תאריך תחילה: 04/05/2023
			תאריך ביטול: 01/05/2025
			נוסח: 3

1. **כללי**

- א. מ"י נדרשת במסגרת מילוי תפקידה עפ"י חוק, לשמור על הסדר הציבורי, ביטחון הנפש והרכוש, תוך הקפדה על זכויות היסוד של הפרט.
- ב. במסגרת זו מתמודדת מ"י מעת לעת עם אירועי הפרות סדר הפוגעים בסדר הציבורי במתארים, בהיקף וברמות חומרה משתנות.
- ג. במסגרת טיפול מ"י בהשלטת סדר ציבורי ופיזור הפגנות קיימת אפשרות לשימוש במערכת אקוסטית 'צעקה' מדגם אלרד 100.

2. **הבסיס החוקי**

א. **הוראות החוק**

- (1) חוק העונשין, תשל"ז-1977.
- (2) חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996.
- (3) פקודת המשטרה [תשל"א1971], תשל"א-1971.
- (4) פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

ב. **נהלים**

- (1) נוהל אג"מ מס' 220.010.11 "הטיפול המשטרתי בהפרות סדר".
- (2) נוהל אג"מ מס' 220.010.11 "שימוש באמצעים בהפרות סדר".

ג. **מדרגים**

(1) הפעלת מערכת אקוסטית 'צעקה' תיעשה בהתאם לטבלת המדרגים במדרג ג'.

(2) להלן פירוט מדרגי הפס"ד

(א) מדרג א' – הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי:

- (1) אסיפה או תהלוכה הפועלת בהתאם לתנאי הרישיון ואינה מלווה בהפרות סדר.
- (2) אסיפה או תהלוכה בלתי חוקית (שלא ניתן לה רישיון או החורגת מתנאי הרישיון שניתן לה), אולם המפגינים אינם גורמים להפרעה לשגרת החיים, לרבות שימוש באמצעים המשבשים את התנועה.
- (3) משמרת מחאה שאיננה כרוכה בהפרות סדר.

(ב) מדרג ב' – הפרת סדר ציבורי ואי ציות להוראות המשטרה:

קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך אי ציות להוראות שוטרים הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי ו/או בהפעלת התנגדות לפעולות השוטרים לפינויים מהמקום.

(ג) מדרג ג' – הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנגדות אלימה:

הפגנות הכרוכות בהתנגדות אלימה תוך אי ציות להוראות השוטרים הניתנות לצורך שמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי, שמתקיים בהם אחד מאלה:

- (1) המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות המשטרה לפיזור ההפגנה, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או נזק לרכוש.
- (2) המפגינים מתנהגים באלימות בהיקף נרחב כלפי הכוח המשטירתי הפועל לפיזור ההפגנה.
- (3) המפגינים מתנהגים באלימות כלפי הציבור, באופן העלול לגרום לחבלות בגוף או לנזק לרכוש.
- (4) המפגינים מתנגדים באלימות לפעולות השוטרים לפיזור ההפגנה, וקיים חשש ממשי לחסימת צירים חיוניים ו/או חסימת גישה למוסדות שלטון מרכזיים.

(ד) מדרג ד' – הפרת הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה תוך התנהגות אלימה קשה:

המפגינים מתנהגים כמפורט במדרג ג' כשבמסגרת התנגדותם לפיזור ההפגנה הם עושים בנוסף שימוש באמצעים וחפצים שונים כנגד כוחות המשטרה.

(ה) השימוש באמצעים ייעשה עפ"י טבלת המדרגים המפורטת להלן

מדרג הפס"ד	אמצעים	סמכות מאשרת
מדרג א' הפגנות שקטות – אין הפרה של הסדר הציבורי	ללא שימוש בכוח ובאמצעים	---
מדרג ב' קיימת הפרה של הסדר הציבורי ואי ציות להוראות המשטרה הנדרשות לשמירה על שלום הציבור והסדר הציבורי	שימוש בכוח	מפקד האירוע
	• אלה – הדיפה, מעצר	מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו מפקד תחנה בדרגת נצ"ם מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו
מדרג ג' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש	<ul style="list-style-type: none"> • אלה – הדיפה, מעצר, פיזור • מערכת אקוסטית 'צעקה' • רימון הלם • סוסים/פרשים • מכת"ז (מיס, צבע, בואש) • 'אביב' 	<p>מפקד מרחב או סגנו בהיעדרו</p> <p>מפקד תחנה בדרגת נצ"ם</p> <p>מפקד מפקדה משימתית או סגנו בהיעדרו</p>
מדרג ד' קיימת הפרה של הסדר הציבורי תוך התנגדות אלימה קשה וחמורה הכוללת שימוש בחפצים ובאמצעים שונים מצד מפרי הסדר כלפי כוחות המשטרה ו/או הציבור באופן העלול לגרום לחבלות בגוף ונזק לרכוש	<ul style="list-style-type: none"> • כדור 40 מ"מ ספוג • גז מדמיע (רימון גז ידני, גז 1.5 לסוגיו) • מדוכה רב קנית 'ונוס' • רחפן מטיל קפסולות גז 	מפקד מחוז או סגנו בהיעדרו

ו) דגשים

(1) ניתן לתת היתר מיוחד לשימוש ברימון גז מדמיע בהטלה ידנית במדרג ג', זאת בהתאם לנסיבות האירוע, אם לא קיימים לשוטר סל האמצעים המופיעים במדרג ג' (למעט רימון הלם) וזאת לאחר אישור שימוש עפ"י הסמכות המאשרת המופיעה במדרג ג'.

(2) השימוש באמצעים ייעשה בהתאם לשיקולים מקצועיים ומבצעיים.

(3) שימוש באמצעים ייעשה תוך נקיטת אמצעי זהירות ובטיחות, על מנת למנוע סיכון יותר.

(4) יש לבחון את התאמת האמצעי למאפיינים הספציפיים של הפרת הסדר, תוך התייחסות ספציפית לתכונות של כל אמצעי.

(5) יש להימנע ככל הניתן מהפעלת האמצעי כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון: ילדים, נשים הנחזות בהיריון, קשישים וכיו"ב.

- (6) במסכת השיקולים יילקח בחשבון מיקום ההפגנה – סביבת בית חולים, בית ספר, מקומות קדושים, מוסדות שלטון, צירי גישה וכד'.
- (7) הפעלת אמצעים תעשה על ידי מי שהוסמך לכך תוך הכרת הנהלים הרלבנטיים.

3. תחומי אחריות

- א. אגף המבצעים – אחריות מטה כוללת לבניין הכוח של מ"י בתחום הפרות הסדר הכוללת כתיבת תורת הפעלה, נהלים, הנחיה מקצועית, קביעת רמת ההכשרה, אימוני שמירת כשירות, אמצעים, פיקוח ובקרה.
- ב. אגף ההדרכה – אחריות כוללת לתחום ההדרכה, ההכשרה והאימונים במ"י.
- ג. מג"ב – אחריות ביצוע הכשרות ואימונים בתחום הפרות הסדר.
- ד. את"ל – אחריות לניהול מלאי ותחזוקת צל"ם תחמושת אלפ"ה.
- ה. קרפ"ר – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי רפואה.
- ו. יועמ"ש – הוצאת חוות דעת לאמצעים פחות מקטלניים בהיבטי ייעוץ משפטי.
- ז. בטיחות – אחריות הנחייה ודגשי בטיחות.
- ח. מחוזות – אחריות הפעלת הכוח והאמצעים בתחומן.

4. תיאור המערכת

- א. שימוש במערכת כריזה אקוסטית 'צעקה' יכול להתבצע למספר מטרות כמפורט להלן:
- 1) פיזור הפרת סדר – על ידי יצירת רעש מטריד לעבר מפרי סדר אשר יגרום להם להפרעה זמנית במעשיהם, לכסות באופן אינסטינקטיבי את אוזניהם ולהתרחק מן המקום, או למנוע מהם להשליך חפצים ולהתפרע.
- 2) פיקוד ושליטה – שימוש במערכת כאמצעי הגברה/כריזה לטובת העברת מסרים והנחיות לכוחות משטרה ולאוכלוסייה.
- 3) אבטחה – שימוש באבטחת מתקנים כמערכת כריזה.
- ב. למערכת 3 תחומי עוצמת הפעלה (ירוק – עוצמה נמוכה, צהוב – עוצמה בינונית, אדום – עוצמה גבוהה).

5. הפעלת האמצעי

- א. מפקד הכוח המשטרתי יכריז באמצעות מערכת הכריזה, על הכוונה להפעיל מערכת הגברת קול בעוצמה גבוהה, ואחריה ינתן פרק זמן סביר להתרחקות הקהל מן המקום.
- ב. נחיצות השימוש באמצעי תיבחן בכל שלב משלבי האירוע ע"י המפקד האחראי, אשר יפסיק את השימוש באמצעי זה מיד כשפסק הצורך בכך.
- ג. המערכת תופעל רק לאחר שהשוטר המפעיל אמד את המרחק שבין המערכת לבין האובייקט, ווידא כי אינו קטן מכ-10 מ', וכן וידא כי אין במרחק זה ובתחומי משפך הרעש עצמים כלשהם כגון קירות, מבנים וכד' העלולים לגרום להחזר קול כלפי כוח המשטרה בעת הפעלת המערכת.
- ד. אין להפעיל את המערכת בתוך מבנה סגור או מקורה חלקית.

- ה. מפעיל המערכת יתחיל את הפעלת המערכת בעוצמת שמע נמוכה (תחום ירוק), וישדר גל אקוסטי תוך הגברה מדורגת של עוצמת השמע בתחום זה.
- ו. אם הבחין מפקד הכוח המשטרתי כי לא חל שינוי במאפייני האירוע או התנהגות המפגינים, יורה למפעיל המערכת להגביר את עוצמת השמע, והמפעיל יעביר את בורר עוצמת השמע לתחום עוצמת שמע בינונית (תחום צהוב), וישדר גל אקוסטי תוך הגברה מדורגת של עוצמת השמע בתחום זה.
- ז. אם הבחין מפקד הכוח המשטרתי כי לא חל שינוי במאפייני האירוע או התנהגות המפגינים, יורה למפעיל המערכת להגביר את עוצמת השמע והמפעיל יעביר את בורר עוצמת השמע לתחום עוצמת שמע גבוהה (תחום אדום), וישדר גל אקוסטי תוך הגברת מדורגת של עוצמת השמע בתחום זה.
- ח. הפעלת המערכת תבוצע לסירוגין (הפעלות קצרות) ולא ברצף ארוך.
- ט. משך כל הפעלה תהיה 10-15 שניות ברצף ולאחריה הפסקה של פרק זמן דומה עד להשמעת הפולס הבא.
- י. אין להפעיל את המערכת ישירות לעבר מפרי סדר הנמצאים במקומות המועדים לנפילה – גגות, גרמי מדרגות וכו'.
- יא. אם נצפה אדם שלהערכת כוח השיטור נפגע מעוצמת המערכת, יש להפסיק את השימוש באופן מיידי.
- יב. יש להימנע ככל הניתן מהפעלת האמצעי כלפי קשישים, נשים הנחזות בהיריון וילדים.

6. הכשרות ואימונים

השימוש באמצעי יעשה על ידי שוטרים שעברו הכשרה להפעלת האמצעי על ידי מדריכי בט"פ/הפס"ד.

7. תיעוד ודיווח

כל מקרה של שימוש במערכת האקוסטית לצורך פיזור המון בהפס"ד, יתועד וידווח ע"י השוטר המפעיל בדו"ח פעולה ושימוש באמצעים במערכת "שירת הסירנה".

8. בטיחות

- א. בכל הפעלה של המערכת – חובת לבישת מיגון אוזניים ע"י המפעיל.
- ב. המערכת לא תופעל כלפי קהל המצוי מתחת לרדיוס של 10 מטרים מחזית המערכת.